

Nowy minister obrony Ukrainy. 1245. dzień wojny

Krzysztof Nieczypor, Sławomir Matuszak, Jacek Tarociński

Sytuacja na froncie

Wojska rosyjskie zintensyfikowały ofensywę w kierunku Pokrowska i przejęły znajdujące się na południe od niego Piszczane i Zwirowe. Według ukraińskich mediów do miasta miały przeniknąć ugrupowania rozpoznawczo-dywersyjne agresora, wykorzystując moment rotacji sił obrońców. Trudną sytuację pogłębiają postępy najeźdźców na północ od Myrnohradu, gdzie podejmują oni próby przejęcia kontroli nad drogą prowadzącą do Dobropola, będącego centrum logistycznym i zapleczem wojskowym Ukraińców. Podobne działania armia rosyjska podejmuje na zachód od Pokrowska, gdzie prowadzi natarcie na Udaczne i Kotłyne, starając się uzyskać kontrolę nad trasą E-50 Pawłohrad–Pokrowsk.

Agresor dokonał także istotnego postępu na kierunku Nowopawliwki na granicy obwodów dniepropetrowskiego i donieckiego. Miał zająć Nowomykołajiwkę i Kotlariwkę na zachód od Nowopawliwki oraz Piddubne, Jałtę i Woskresenkę na południe od tego miasta. Tym samym w ciągu ostatniego tygodnia przejął terytorium o łącznej powierzchni 9 km².

Najeźdźcy kontynuują próby przebicia się od południa w kierunku Konstantynówki, starając się ominąć zbiornik wodny Kłeban-Byćke. Zacięte walki toczą się o Jabłuniwkę i Ołeksandro-Kałynowe oraz Pleszczijiwkę i Kateryniwkę. Ograniczone powodzenie okupant osiągnął na kierunku siewierskim, zdobywając kontrolę nad Werchniokamjańskiem. Próbuje też okrążyć Siewiersk – w jego rejonie dokonuje postępów na północ (przejęcie Hryhoriwki) i na południe (szturmy na Perejizne) od tego miasta. Pewien sukces osiągnął również na północ od Sum, gdzie koncentruje wysiłki na linii Jabłuniwka–Junakiwka–Sadky, dzięki czemu dotarł do wschodniej części rozległego pasa leśnego oddzielającego siły przeciwnika od stolicy obwodu. Obrońcy mieli natomiast skutecznie kontratakować w Kindratiwce i Andrijiwce na północ od Sum.

Rosyjskie ataki powietrzne

W nocy z 15 na 16 lipca siły rosyjskie przeprowadziły atak powietrzny z użyciem jednego pocisku balistycznego Iskander-M oraz 400 dronów Shahed i ich atrap. Głównymi celami uderzenia były infrastruktura energetyczna i przemysłowa w Krzywym Rogu, Dnieprze i Winnicy. W ostatniej z wymienionych miejscowości trafione zostały też zakłady polskiej Grupy Barlinek, wskutek czego sześć osób zostało rannych, w tym dwie ciężko. Ukraińskie Siły Powietrzne podały, że tamtej nocy zestrzelono 198 bezzałogowców wroga, zaś 145

zostało unieszkodliwionych przez systemy walki radioelektronicznej (WRE).

Kolejny zmasowany atak powietrzny agresor przeprowadził w nocy z 18 na 19 lipca, wykorzystując 12 pocisków balistycznych Iskander-M/KN-23, osiem pocisków manewrujących Iskander-K i 15 Ch-101 oraz 200 dronów Shahed i 144 ich atrapy. Obrońcy poinformowali o zestrzeleniu łącznie 208 środków napadu powietrznego, w tym 185 bezzałogowców, siedmiu iskanderów-M/KN-23, siedmiu iskanderów-K i dziewięciu Ch-101. Siedem pocisków manewrujących i 129 dronów-wabików unieszkodliwiły systemy WRE. Ukraińskie Siły Powietrzne zakomunikowały, że pięć pocisków i 30 dronów uderzyło w 12 nieokreślonych lokalizacji. **Potwierdzone zostały uderzenia na obiekty infrastruktury krytycznej w Sumach i Odessie.**

Dzień później najeźdźcy przeprowadzili serię ataków raketowych i dronowych wymierzonych głównie w Kijów, Charków i Iwano-Frankiwnsk, który został poddany najintensywniejszemu ostrzałowi od czasu rozpoczęcia pełnoskalowej inwazji. Rosjanie wykorzystali 426 dronów uderzeniowych typu Shahed i ich atrapy oraz pięć pocisków Ch-46 Kindżał, cztery pociski Kalibr, jeden typu Iskander-K i 14 Ch-101. Ukraińskie Siły Powietrzne powiadomiły, że unieszkodliwiono 200 „shahedów” i 203 atrapy. Zestrzelone miały zostać wszystkie rakiety. Celami ataku były infrastruktura krytyczna i obiekty cywilne. W wyniku nalotu uszkodzone zostało także wejście do stacji metra Łukjaniwśka w stolicy. Prezydent Wołodymyr Zełenski oświadczył, że wskutek uderzeń rannych zostało 15 cywilów, a dwie osoby zginęły.

 Wojna a sytuacja wewnętrzna na Ukrainie

W ramach rekonstrukcji rządu przegłosowanej przez Radę Najwyższą 17 lipca na stanowisko ministra obrony powołano dotychczasowego premiera Denysa Szmyhala. W specjalnym oświadczeniu opublikowanym po ukonstytuowaniu się nowego składu gabinetu prezydent polecił nowemu szefowi resortu obrony „pilne zawarcie wszystkich umów na drony” oraz osiągnięcie poziomu ponad 50% nasycenia sił zbrojnych sprzętem krajowej produkcji. Z kolei w wystąpieniu w Radzie Najwyższej Szmyhał zapowiedział realizację trzech głównych zadań ministerstwa: zapewnienie personelowi wojskowemu pełnego wyposażenia potrzebnego do obrony kraju, zwiększenie ilości wykorzystywanego na froncie uzbrojenia i sprzętu wojskowego wytworzonego na Ukrainie oraz usprawnienie i podniesienie wydajności pracy resortu.

Piastujący do tej pory stanowisko ministra obrony Rustem Umierow został mianowany sekretarzem Rady Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony. Według jego deklaracji do zleconych mu zadań będą należały nadzór nad dostawami uzbrojenia oraz udział w negocjacjach pokojowych z Rosją. W tej ostatniej sprawie zaproponował spotkanie delegacji obu państw w Stambule 23 lipca.

W przededniu rekonstrukcji rządu Rada Najwyższa przyjęła w pierwszym czytaniu nowelizację ustawy budżetowej zwiększającą nakłady na wojsko o 412 mld hrywien (ok. 9,8 mld dolarów). Lwią część tych środków – 311 mld hrywien (7,4 mld dolarów) – otrzyma resort obrony. **Dzięki zmianie fundusze na obronę wyniosą łącznie 2,6 bln hrywien (ok. 62 mld dolarów), czyli 66% wszystkich wydatków budżetowych.** W rezultacie udział sektora obronnego w prognozowanym PKB na ten rok wyniesie ok. 31,1%, co po raz kolejny zapewni

Ukrainie pierwsze miejsce na świecie pod tym względem.

15 lipca Rada Najwyższa po raz szesnasty przedłużyła obowiązywanie ustawy o stanie wojennym o kolejne trzy miesiące, do 5 listopada. „Za” opowiedziało się 320 deputowanych, „przeciw” – 1 (Ołeksij Honczarenko z opozycyjnej partii Europejska Solidarność byłego prezydenta Petra Poroszenki), a 16 nie wzięło udziału w głosowaniu.

 Zachodnie wsparcie dla Ukrainy

21 lipca uczestnicy 29. spotkania grupy kontaktowej państw wspierających wojskowo Ukrainę potwierdzili wcześniejsze zobowiązania, a część z nich ujawniła także nowe szczegóły dostaw. Głównym tematem było wsparcie tamtejszej obrony powietrznej. Szef resortu obrony Niemiec Boris Pistorius powtórzył zapowiedź dostarczenia Kijowowi dwóch baterii systemu obrony powietrznej średniego zasięgu Patriot, po czym dodał, że Ukraina potrzebuje co najmniej pięciu takowych. Norwegia zdecydowała się sfinansować kolejną, lecz nie wiadomo, skąd zostaną pozyskane ostatnie dwie. RFN ma być też odpowiedzialna za pomoc w koordynowaniu dostaw patriotów (zob. [Niemiecka pomoc wojskowa dla Ukrainy: nowy model wsparcia?](#)). Wielka Brytania poinformowała, że w ciągu ostatnich dwóch miesięcy przekazała Kijowowi amunicję przeciwlotniczą i artyleryjską wartą 150 mln funtów, a do końca roku dostarczy dodatkową, o wartości 700 mln funtów.

17 lipca minister obrony Łotwy Andris Sprūds oświadczył, że 15 z zadeklarowanych 42 kołowych transporterów opancerzonych Patria 6x6 zostało już wysłanych Ukrainie. Tego samego dnia Belgia ogłosiła, że przeznaczy 140 mln euro na ukraińską obronę powietrzną w ramach niemieckiej inicjatywy Immediate Action on Air Defence (IAAD) oraz udostępni swoje samoloty transportowe A400M w celu wsparcia działań logistycznych na rzecz Kijowa.

Tego samego dnia Szwajcaria oznajmiła, że otrzymała z USA jednostronną notyfikację o opóźnieniu dostarczania zakontraktowanych w 2022 r. pięciu baterii obrony powietrznej Patriot z racji nadania priorytetu dostawom dla Ukrainy i państw ją wspierających.

Również 17 lipca „New York Post” powiadomił, że prezydenci Zełenski i Donald Trump rozważają możliwość zawarcia umowy, która obejmowałaby zakup amerykańskiej broni w zamian za sprzedaż ukraińskich dronów.

19 lipca Ministerstwo Obrony Australii poinformowało, że Ukrainie dostarczono już większość z 49 obiecanych czołgów M1A1 SA Abrams.

21 lipca podczas spotkania z francuskim ministrem do spraw Europy i spraw zagranicznych Jeanem-Noëlem Barrotem prezydent Zełenski ogłosił (bez szczegółów), że tamtejsze firmy podjęły decyzję o rozpoczęciu produkcji dronów na Ukrainie, a Paryż zintensyfikuje wysiłki w zakresie tamtejszej obrony powietrznej i szkolenia ukraińskich żołnierzy.

W ramach corocznego raportu dla ONZ **Polska zgłosiła, że w 2024 r. wyeksportowała na Ukrainę m.in. 295 nieokreślonych transporterów opancerzonych, 10 armat D-44M, 18 armatohaubic Krab, 78 armatohaubic 2S1 Goździk, 28,5 tys. przeciwpancernych pocisków rakietowych (najprawdopodobniej do RPG-7), 15 tys. granatów ręcznych oraz 1100 karabinów maszynowych.** Lista ta obejmuje jedynie materiały sprzedane – nieodpłatna

pomoc wojskowa rządu RP pozostaje utajniona.

Potencjał militarny Rosji

Zgodnie ze słowami głównodowodzącego Sił Zbrojnych Ukrainy generała Ołeksandra Syrskiego **straty wojsk rosyjskich na froncie ukraińskim od początku roku wynoszą średnio 1251 żołnierzy na dobę** (należy przypuszczać, że chodzi o zabitych i rannych).

Według ukraińskiej grupy monitoringowej DeepState **całkowita długość wrogich umocnień inżynieryjno-fortyfikacyjnych wynosi obecnie 8312 km**. Obliczenia objęły tereny w obwodach kurskim, biełgorodzkim i briańskim oraz fortyfikacje przejęte od Ukraińców w wyniku postępów na froncie. W porównaniu z listopadem 2023 r., kiedy długość umocnień oceniono na ponad 6 tys. km, nastąpił ich znaczny rozrost, szczególnie w obwodach charkowskim (+350%) i donieckim (+51%). Najwięcej fortyfikacji znajduje się w obwodach donieckim (2814 km), zaporoskim (1991 km) i ługańskim (1302 km).

Potencjał militarny Ukrainy

16 lipca Rada Najwyższa przyjęła ustawę **zwiększającą liczebność Służby Bezpieczeństwa Ukrainy (SBU) z 27 tys. do 37 tys. osób w czasie pokoju oraz z 31 tys. do 41 tys. w trakcie stanu wojennego**. Ponadto dokument przewiduje wzrost liczby żołnierzy **specjalnej jednostki „Alfa” SBU do 10 tys.** Jak poinformował deputowany i pułkownik SBU Roman Kostenko, aktualnie odpowiada ona za zniszczenie ok. 10% wrogich celów i jest zaangażowana w skuteczne operacje, jak ataki na rosyjskie rafinerie. Nowe przepisy mają umożliwić przyjęcie większej liczby ochotników, dla których wcześniej brakowało miejsc. Liczebność 10 tys. ma obowiązywać zarówno w czasie wojny, jak i pokoju, ponieważ – według Kostenki – po zakończeniu działań zbrojnych rozpocznie się wojna służb specjalnych.

Również 16 lipca Rada przegłosowała **ustawę pozwalającą wstępować do wojska na kontrakt podczas stanu wojennego osobom powyżej 60. roku życia**, pod warunkiem że zostaną uznane za zdolne do służby przez komisję lekarską. Kandydaci na oficerów muszą uzyskać zgodę dowódcy jednostki, zatwierdzoną przez Sztab Generalny Sił Zbrojnych Ukrainy. Wprowadzono dwumiesięczny okres próbny, umowy zawierane będą na rok z możliwością przedłużenia, a po zakończeniu stanu wojennego automatycznie ulegną rozwiązaniu.

17 lipca Koordynacyjny Sztab ds. Postępowania z Jeńcami Wojennymi ogłosił, że **na Ukrainę sprowadzono ciała 1000 poległych**. Według strony rosyjskiej mają to być obywatele Ukrainy, w tym żołnierze. Zwłoki zostaną poddane identyfikacji i badaniom przez ekspertów organów ścigania i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Wcześniej wśród rzekomo ukraińskich ofiar znajdowano rosyjskie szczątki. Z wypowiedzi Władimira Miedinskiego – pełnomocnika prezydenta FR – wynika, że Ukraina w wymianie przekazała stronie rosyjskiej zaledwie 19 ciał.

15 lipca **SBU i Narodowa Policja Ukrainy ujęły sześciu agentów Federalnej Służby Bezpieczeństwa FR planujących zamachy terrorystyczne na żołnierzy Sił Obronnych Ukrainy** przy użyciu ładunków wybuchowych. Wszyscy zostali zwerbowani przez rosyjskie służby specjalne za pośrednictwem kanałów na Telegramie. Zatrzymania miały miejsce w Kijowie, Dnieprze, Winnicy i Równem.

W nocy z 17 na 18 lipca we wsi Pierwomajskij w obwodzie tulskim doszło do ataku dronowego na wytwarzający produkty chemiczne, w tym substancje wykorzystywane w sektorze wojskowym zakład Szczekinoazot. Zgodnie z rosyjskimi relacjami jednostki obrony przeciwlotniczej miały zniszczyć trzy bezzałogowce, których szczątki miały spowodować pożar obiektów przemysłowych. Według źródeł ukraińskich uderzenie miało sparaliżować pracę przedsiębiorstwa, w tym produkcję metanolu wykorzystywanego do wytwarzania paliwa rakietowego i materiałów wybuchowych.

W nocy z 18 na 19 lipca Siły Zbrojne Ukrainy przeprowadziły zmasowane uderzenie dronowe na terytorium FR. Rosjanie podali, że siły obrony powietrznej przechwyciły i zniszczyły 73 maszyny przeciwnika, z czego 31 zestrzelono nad obwodem briańskim, 17 – nad orłowskim, 10 – nad moskiewskim, cztery – nad okupowanym Krymem, trzy – nad Morzem Azowskim, po dwa nad obwodami smoleńskim i niżnonowogrodzkim oraz po jednym nad obwodami biełgorodzkim, kałuskim i woroneskim i nad Morzem Czarnym. Skutki ataku pozostają nieznane. Następnej nocy ukraińskie bezzałogowce uderzyły w Moskwę oraz miejscowości w obwodzie moskiewskim i kałuskim. Według mera stolicy Siergieja Sobianina rosyjskie siły obrony powietrznej zestrzeliły 16 dronów lecących w jej kierunku, z kolei Ministerstwo Obrony FR ogłosiło, że zestrzelono i przechwycono 93 ukraińskie maszyny, w tym 19 nad terytorium obwodu moskiewskiego.

W nocy z 20 na 21 lipca ukraińskie bezzałogowce uderzyły w dworzec kolejowy na osiedlu Kamienołomni w obwodzie rostowskim, położony 38 km od granicy z Ukrainą. Stacja jest wykorzystywana jako hub logistyczny na trasie Rostów nad Donem–Taganrog–Donieck i odgrywa ważną rolę w transporcie sprzętu wojskowego.

Hakerzy z grup BO Team i Ukraiński Cyberalians wspierani przez tamtejszy wywiad wojskowy mieli skutecznie **zaatakować infrastrukturę sieciową i serwerową rosyjskiej firmy Gaskar Integracja – jednego z głównych dostawców dronów dla armii agresora.** Uzyskali dostęp do ponad 47 TB danych technicznych dotyczących produkcji bezzałogowców, w tym informacji o współpracy z Chinami. Wszystkie informacje na serwerach, w tym 10 TB kopii zapasowych, zostały zniszczone. Atak skutkował sparaliżowaniem internetu, programów produkcyjnych i księgowych oraz centrum rozwoju firmy. Wśród przejętych danych znajdują się poufne ankiety pracowników i pełna dokumentacja techniczna produkcji dronów, którą przekazano specjalistom z Sił Obronnych Ukrainy.

Monitor dostaw broni

Zobacz

